

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahéttől az
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 76. szám.

Nagy-Várad.

Csütörtök, 1913. április 3.

SZÉCHÉNYI PÜSPÖK BESZÁMOLÓJA.

KÖRLEVÉL RÓMAI UTJÁRÓL.

Ismételten megemlékeztünk lapunkban arról a magasztos zarándoktról és hivatalos látogatásról, melyet a váradi egyházmegye főpásztora Széchényi Miklós gróf a múlt hónapokban végzett. E magasztos zarándoktról most megjelent körlevelében számol be a püspök egyházmegyéje papsága és hivei előtt. Az emelkedett hangú szép körlevél a következőleg hangzik:

Amióta az Isteni Gondviselés az apostoli Szentszék és Ő Felsége apostoli királyunk kegyelméből a nagyváradi püspöki székebe helyezett, vágyva-vágytam, hogy egyházunk fejének, az apostolok fejedelme dicsőségesen uralkodó utódjának X. Pius pápa Ő Szentségének irántam tanusított nagy kegyelmét szívem legmélyebb hálójával megköszönjem és neki fiui hódolatomat bemutassam. Alkalmul szolgált erre a kánoni kötelességem, hogy főpásztori működésemről, a gondjaimra bízott egyházmegye állapotáról számot adjak annak, kinek vállain valamennyi egyházak gondviselése nyugszik.

Február hónap elején Isten szent nevében utra keltem és azon szerencsében részesültem, hogy szentséges Atyánk február 20-án külön kihallgatáson fogadni méltóztatott. Ez alkalommal nemcsak a magam fiui hódolatát mutattam be, hanem egyuttal székeskáptalanomnak, papságomnak és egyházmegyéim összes hiveinek nevében tántoríthatlan hitünknek, kegyeletünknek és törhetetlen ragaszkodásunknak adtam kifejezést Krisztus földi helytartója s az összes kereszténység atyja előtt

s ennek csekély jeléül letettem szentséges Atyánk lábaihoz egyházmegyéink kegyeletos adományát, Péterfilléreinket és kértem, hogy mindnyájunknak s a gondjainkra bízott hiveknek apostoli áldását küldje.

Ő Szentsége hivatalos jelentésemet, fiui hűségünk és ragaszkodásunk nyilvánítását, valamint szerény adományunkat atyai szívének legmélyebb szeretetével kegyesen fogadta s a kért apostoli áldást is legkegyelmesebben megadta azon óhajának adva kifejezést hogy példái legyetek a reátok bízott hiveknek beszédben, társalkodásban, szeretetben, hitben, tisztaságban s hogy általatok a hivek megerősödvén hitükben és megigazulván Krisztus malasztja által, a remény szerint örökösei legyenek az örök életnek.

Az örök városnak majdnem minden köve a kereszténység legszentebb emlékeit hívja emlékezetünkbe s az egyház fenmaradásának örök és változatlan tanításának legékebben szóló bizonyítékait nyújtja; csak természetes tehát, hogy fokozott hatással van a püspökre, akinek főpásztori volta és működése Sz. Péter szikláján és a vele való egységen alapszik. Sz. Péter temploma az egyszerű halásznak — kit azonban Krisztus Urunk egyháza fejévé választott — ezen egekig emelkedő magasztos siremléke, valóságban élő bizonyossága Krisztus Urunk ama példabeszédének, amelyet a mustármagról mondott. A templom nagysága és dicsősége mellett eltörpü-

lünk, de felemel és bátorít az egyház erejének és sziklaszilárdságának tudata, amelyet e templom kifejez. Sz. Péter sirja felett mondott sz. misében szeretettel emlékeztem meg székeskáptalanomról, papságomról és hiveimről, az ő közbenjárásáért esedezve, hogy vele mindig egységben és közösségben maradjunk.

Innen zarándoklatom a nemzetek apostolának bazilikájába vezetett, hogy kegyeletos adóját lerójam a nemzetek apostolának, az isteni kegyelem választott edényének, aki nemcsak azt mutatta meg, mennyit kell Krisztusért szenvedni, hanem azt is, hogy Krisztus kegyelméből mindeneknek mindenévé kell lennünk, hogy mindenkit üdvözítsünk. Meglátogattam Sz. Lőrinc templomát, Sz. Alajos sirját, hogy egyházmegyéim egyházi és világi ifjúságát oltalmukba ajánljam és pártfogásukért esedezzem. Számos szent helyet kerestem még fel, sok szent ereklyét láttam és érintettem a szent ereklyét, a töviskorona, a szegek ereklyéit, szent Péter láncát és másokat.

Szentséges atyánk áldásával megerősödvén és szívem hő vágyát követve a szeplőtelenül fogantatott Boldogságos Szűz megjelenésének színhelyére Lourdesba indultam. A szeplőtelen fogantatásnak eme páratlan szentélye s örök emléke minden zarándokban az élő hit megerősítését munkálja; az ottani folytonos csodák pedig arra buzdítanak, hogy testi lelki szükségünkben annak közbenjárásához folyamodjunk, akinek első apostoli szent királyunk hazánkat és nemzetünket felajánlotta. Elfogódott lélekkel, de

Keztyük tulhalmozott raktár miatt **Fehér János**
mérsékelt áron árusíttatnak el.

Női bőrkezttyü 1-20 K-tól, férfi bőrkezttyü 2 K-tól kaphatók.

Saját gyártmányu kezttyük tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu kezttyük javítása díjtalan.

kezttyüs és kötszerész üzletében

Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

erős bizalommal kértem a B. Szűz megjelenésének helyén a Lourdes-i Grottában imáiban és szent miséimben a hazánk Nagyasszonyát, vegye egyházmegyémet hathatós pártfogásába és szent fiánál eszközölje ki számunkra az élő és cselekvő hitben való állhatatos megmaradást.

Utam vége célja arra a szent helyre vezetett, amelyet isteni Megváltónk választott ki arra, hogy általa szentséges Szívének tiszteletét az egész világon elterjessze s ezzel a sok közönyösséget, bántalmazást, hálátlanságot, tiszteletlenséget és hitetlenséget kiengesztelje, melylyel az emberek Jézus szent szívét illetik. Paray-le-Monial-t értem, ahol az Ur Jézus b. Alacoque Margitnak megjelent s őt szentséges Szívének tiszteletére megtanította és buzdította. Ezen utra serkentett az a régen táplált vágyam, hogy amint püspöki székhelyemkor a legszentebb Szívkegyelmébe ajánlottam egyházmegyémet, azt ott e szent helyen megismételhessem. A kegyoltárnál mondott szent miséimben újból Jézus szentséges Szívének oltalmába, védelmébe, szeretetébe ajánlottam egyházmegyémet, káptalanával, papságával és összes híveivel, kérve Őt, hogy b. Margitnak tett ígérete szerint áldjon meg kegyelmeinek túlaradó bőségeivel mindnyájunkat, a kik szent Szívét tiszteljük, részesítvén bennünket a krisztusi béke és szeretet ajándékaiban, kiváltképpen pedig a boldog kimulás kegyelmében.

Most pedig Isten segítségével székhelyemre szerencsésen visszatérve szeretettel üdvözöllek Krisztusban testvéreim, hálát adva Istennek mindama jókért és kegyelmekért, amelyekben utamon részesített s Üdvözítőnk szavait ismételve kérem Őt, tartsa meg mindazokat az Ő nevében, akiket nekem adott, hogy szentséges Szívének és a Boldogságos Szűz Anyának tiszteletében napról-napra öregbedvén, az én örömöm és koronám maradjanak. A mi urunk Jézus Krisztus malasztja és az Isten szeretete, valamint az én szeretetem legyen mindnyájokkal Krisztus Jézusban.

Nikita lemond. Nikita orosz presszióra le fog mondani trónjáról. Elhagyja Montenegrót és Délországból telepedik le Nikolajevics nagyherceg birtokán.

Magyar és osztrák hadihajók Antivári előtt.

A válság kiélesedett.

Elérkezett az erélyes közbelépés, melynek már egy feléve meg kellett volna történnie. Magyar-osztrák-, olasz, német és angol hadihajók állanak Montenegró egyetlen kikötője, Antivári előtt s ilyen barátság-talan nyomaték mellett megy az üzenet Cetinijébe: Szkutari Európa Albániának ítélte volna, tehát Szkutari ostroma abban hangyandó.

A jövő most tisztán Montenegró elhatározásától függ. Ha enged a hatalmak együttes és erélyes felszólításának, akkor minden rendben van. Ha azonban nem enged, akkor a válság olyan fordulatot vesz, amelynek következményeit belátni nem lehet.

Montenegró eddig sem a maga feje után ment, mikor rakoncátlan gyermek módjára egyszerűen fittyet hányt a komoly diplomata bácsik intelmeire. Most sem Miklós király az, aki Szkutari mellől Európát izgalomban tartja, hanem II. Miklós cár. Ime, az európai hatalmak által rendezett flottatüntetésből kizárólag elmaradt Orosz- és Franciaország.

A flottáikkal Antivári előtt álló hatalmak viszont nem maradhatnak meg a mellett, hogy hadihajók kéményének békés füsteregetése mellett szemléljék csöndes filozofálgatással, hogyan veszi be Nikita hadi népe minden tilalom ellenére Szkutari? Sokkal jobban belevitték már Szkutari kérdésébe a nagyhatalmak tekintélyét, hogysem féluton megállhatnának. Ha pedig Montenegró nem enged, akkor a fegyveres beavatkozás elkerülhetetlen, ebben az esetben pedig számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy a most a flottatüntetésről félrehuzódó Francia- és Oroszország is közbelépnek — Montenegró mellett.

Igy lehet Szkutari kérdése egy európai háború kiinduló pontja — a nagyhatalmak késlekedése és erélytelensége miatt. Mert most azzal is kell számolni, hogy időközben az erősen szorongatott Szkutari elesik, ez pedig a helyzetet még válságosabbá teszi, mert akkor már arról lesz szó, hogy Magyarország, Ausztria, Olaszország, Németország és Anglia a már elfoglalt Szkutariból Montenegrót egyszerűen kiparancsolják. Ha az ostrom megszüntetése is nehezen látszik keresztülvihetőnek békésen, akkor Szkutari bevétele esetén a háború Montenegróval elkerülhetetlen.

Mindez nem következett volna be, ha a mi bölcs diplomatáink nem vezették magukat orruknál fogva Oroszország által s ez előtt egy negyedévvél, akkor lépnek fel Szkutari érdekében, mikor a vár még teljes erejében állott s alatta csak a gyenge montenegrói csapatok állottak, a szerbek le voltak kötve a törökökkel szemben szétszórtan Macedóniában.

Most már hajszálon függ a béke és há-

boru kérdése Montenegróval — az pedig mindenki tudja, hogy Montenegrót a pétervári palotából dirigálják, úgy egyenesen ellenünk.

A döntés órák kérdése s ezek alatt az órák alatt talán a világháború vagy béke kérdése dől el.

Távirati tudósításaink a következőket jelentik:

A hadihajók Antivári előtt.

Bécs, április 2.

Az együttes flottatüntetésben résztvevő osztrák és magyar hadihajók már Antivári előtt állanak. Mára várják oda az olasz hadihajókat is. Az angolok hajórajja szintén utban van.

A flottatüntetés.

Páris, április 2.

Hivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy Franciaország részt akar venni a flottatüntetésben és hogy ebben az akcióban Oroszországot is képviselni fogja.

Blokád.

Bécs, ápr. 2.

A flottatüntetésről a Neues Wiener Tagblatt katonai oldalról a következőket közli. A flottatüntetés után a legelső lépés a montenegrói tengerpart blokádja lesz. Ez Montenegróra végzetes lehet, mivel az országban éhínség van és az élelmezést a hegységek és a nehezen járható hágók és utak miatt eddig főleg a tengerről látták el görög és orosz hajók.

Ha Montenegró a blokád keresztülvitel után is intranzigens marad, akkor esetleg sor kerül a tengerpart egyes legfontosabb pontjainak megszállására.

Az utolsó fölszólítás.

Róma, április 2.

A félhivatalos lapok értesülése szerint a nemzetközi flotta a vezényleti viszonyok rendezése után a montenegrói vizeken valószínűleg még ma föl fogja szólítani a montenegrói kormányt, hogy záros és rövid határidő alatt vonja vissza csapatait Szkutari mellől. Ha a montenegrói kormány ennek a fölhívásnak nem engedelmeskedik, a mi eddigi viselkedése után valószínű, akkor a flottatüntetés azonnal megkezdődik. Egészen bizonyos, hogy a flottatüntetés nem fog csupán Antivári és Dulcigno kikötőjének elzárására szorítkozni, hanem csapatokat is partra fognak szállítani, hogy Montenegrót rákényszerítsék a hatalmak egyhangú akaratának respektálására.

Szkutari általános ostroma.

Kattaró, április 2.

Szkutari elesése minden pillanatban várható. Az általános ostrom négy nap óta kisebb szünetekkel folyik s tegnap is egész nap alig szünetelt. A szerb tüzérség bombázása újra a város ellen irányul, amely szá-

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

u. m. elegáns női és leány felöltők, costümök, pongyolák, izléeses blousok, aljak és gyermek ruhák. Különleges

női- és leányka kalapok nagy választékban :::

HEVESI „Párisi divataruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

helyen ég. A törökök elkeseredett ellenállásuk mellett is folytonosan kénytelenek visszavonulni s ellenállásuk már csak legfeljebb néhány óráig tarthat.

Betegsegélyezési törvény revíziója

A kamara teljes ülése.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta teljes ülését dr Moskovits József elnöklete alatt, amelyen a kamara tagjai szép számmal voltak jelen.

Az elnöki jelentés számot ad az időközben érkezett miniszteri leiratokról és átiratokról. Megemlékezik az elnök Hiemesch Frigyesnek, az Osztrák-Magyar Bank nagyváradi fiókja főnökének kitüntetéséről a Fejérvári József-rend lovagkeresztjével. Indítványozza, hogy a kitüntetés alkalmából Hiemesch Frigyeset a kamara üdvözölje.

Az elnök jelentését elfogadták. Ezután titkár felolvasta dr Kenéz-Kurländer Ede lemondását a kamarai alelnöki tisztségről.

Dr Moskovits József sajnálatát fejezi ki Kenéz-Kurländer Ede távozása felett, mert a tagok birt benne a kamara s az elnökségnek is buzgó munkatársa volt. Indítványozza elnök, hogy a távozó alelnök érdekében a kamara jegyzőkönyvében örökítse meg. Elfogadták az elnök indítványát.

Egy bankigazgató ellen.

Brüder Jenő beltag sürgős dologban szólt. Kepes Samu kereskedő beadványát tárgyalja, amelyet magáévá tesz. Kéri, hogy vegyék tárgyalás alá.

A teljes ülés engedélyével felolvasták a beadványt, amelynek első része arról szól, hogy a kamara üdvözölje Hiemesch Frigyeset kitüntetésé alkalmából; a másik része pedig a Biharmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója ellen irányul, aki állítólag vesztet zudít szigorú eljárásával Nagyvárad kereskedőire és iparosaira, s a mostani viszonyok dacára nem gyakorol méltányosságot. Ettől a romboló hatástól mentse meg a kereskedelmet és a kamara.

Elnök rámutatott az ügyrendre, amelyben ha foglalkozni akar a kamara a beadvánnyal, vagy az ülés végén, vagy a következő ülésen tárgyalják. — Az ő véleménye az a panaszolt dolog magán dolga a Biharmegyei Takarékpénztárnak, s kívül a kamara hatáskörén. Az indítvány Hiemeschre vonatkozó része már tárgyalás alá került. A másik részre pedig indítványozza, hogy térjenek napirendre felette.

Brüder Jenő segíteni akar a kereskedők helyzetén s ezért tárgyalják a jövő évben.

Weisz Lajos azért tartja szükségesnek, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzék a kamara, mert nem akarja, hogy egy pénzintézet szó nélkül dolgozzék a kereskedők ellen. A jövő ülésen tárgyalják a kérdést.

Brüder Jenő azt látja, hogy amikor a kamara az iparosokat tették tönkre, nem volt igazgató most szánálni akarja, hogy az elnök elrontották.

Brüder Miksa azt kéri, hogy az elnökség meg az ügyben való eljárással! Kepes Albert helyesli a beadványt, csak megkérdezi, hogy név van felemlítve az elnök járjon el a dologban s a jövőre tegyen jelentést.

Sarkadi Lajos titkár szintén amellyel meg adják ki a kérdést az elnökségnek a jövő ülésen tárgyalják.

Dr Moskovits József elnök szerint egy igazgatóság ügyével nem foglalkozhat a kamara, hanem az igazgatóság és a kereskedőknek tartozik felelősséggel. Ezért

az ilyen utasítás fiaskóval járhat, aminek nem szabad kitenni a kamarát. Térjenek napirendre.

Ullmann Sándor nem tudja, mennyiben igazak a felhozott vádak. Indítványozza, hogy bizzák az elnökre a kérdést, aki bizonynyára talál módot a dolog elintézésére. Rendes Vilmos szokatlannak találja, hogy magán dologba avatkozzék a kamara. A vezérigazgatónak kötelessége a részvényesek érdekeit képviselni.

Dr Agoston Péter levelező tag nem tartja a dolgot privát ügynek, mert mélyen érinti a kereskedőket és iparosokat. Kell, hogy a közvélemény megnyilatkozása tudomásukra jusson, mert meg kell védeni a kereskedők és iparosok érdekeit. Bizzák meg az elnökséget, hogy interveniáljon a szóban levő pénzügyi tétel, miszerint ne tegye tönkre ekzsztenciájukat.

Dr Moskovits József rendkívül szokatlannak találja az eljárást, de a viszonyok is szokatlannak. Egyet örömmel konstatál, hogy Nagyvárad kereskedelme teljesen megalapozva megy keresztül a krízisen. A kamarának kötelessége, hogy a panaszt meghallgassa. Az eljárás e dologban kényes, de örül, ha őt felvértezik. Ő már is járt közbe. Nyugodjanak bele, hogy ha kell, interveniál. Térjenek napirendre.

Brüder Jenő ilyen körülmények között indítványát visszavonta s a vita ezzel véget ért.

Az elnöki tanács határozatait tudomásul vették.

Az egyik beltag, aki hat hónapig nem vett részt a kamarai üléseken, most igazolta elmaradását. Az elnöki tanács ezután három napon túl nem veszi figyelembe az igazolást.

Az elnök újból kijelentette, hogy az ügyrend vonatkozó szakaszát szigorúan végrehajtja.

Kepes Albert indítványt tett, hogy a vidékiekre való tekintettel a kamara ezután délután 2 óraker tartsa teljes üléseit. Az indítványt elfogadták.

A munkásbiztosító törvény revíziója.

Ezután áttértek a munkásbiztosító törvény revíziójára vonatkozó osztályjavaslatra.

Boros Ferenc indítványozta, hogy azon iparágak, amelyek eddig nem tartoztak a balesetbiztosítás körébe, ezután se tartozzanak oda.

Ungerleider Mór azt kívánja, hogy az öt segédnél kevesebbel dolgozó kisiparos és kiskereskedők kötelesek legyenek belépni a betegsegélyzőbe, hogy legalább orvosa és patikája legyen. Erre országos akciót indítson a kamara. Követeli, hogy a betegsegélyző törvény revíziója alkalmával az aggkori és rokkant biztosításra is terjeszkedjenek ki.

Kepes Albert szerint, ha a revízió nem rendszer megváltoztatásával jár, nem lesz semmi haszna.

Titkár felvilágosítással szolgál, hogy az előterjesztett javaslat gyökeres reformot akar behozni.

Brüder Jenő ellenzi, hogy a kisiparosokra kötelező legyen a betegsegélyzőbe való belépés.

Schwartz Izidor fejtegeti, hogy a baleset biztosítási kötelezettség, valamint a 3600 korona biztosítási határ nem lesz hátrányos a kisiparra. Továbbá módosítást ajánl a betegsegélyző pénztári tagok választására nézve.

Szántó Dezső nem tartja szükségesnek, hogy a kisiparosok kötelezzenek a betegsegélyző pénztárba belépni. Az osztály ülés javaslatát elfogadja.

Szmazsenka Ernő a törvényjavaslat hibáit fejtegeti. A baleset biztosításnál helytelen a veszélyességi osztályozás, amelybe senkinek nincs beleszólása. A kártalanítás meghatározása is helytelen.

Weisz Lajos azt indítványozza, hogy a revíziónál mondják ki, hogy a betegsegély-

ből 50 százalékot az állam, 25 százalékot a munkaadó és 25 százalékot a munkás fizesse, mert az állam már orsz. betegápolási adó címén milliókat vesz be. — A 3600 korona minimum biztosítási határt helyesli, mert nagyon megdrágult minden. — Az aggkori, rokkantsági biztosítást szükségesnek tartja.

Brüder Jenő a 3600 koronás biztosítási határ ellen szólal fel.

Ezután elhatározták, hogy a rokkant és aggkori biztosítást már most kéri behozni; a fizetési korhatárt a jelenlegi 2400 koronában kéri megállapítani; elfogadták azt az indítványt, hogy az öt munkásnál kevesebbel dolgozó kisiparosok kötelezzenek a betegsegélyzőbe belépni.

A kamara 1912. évi zárszámadását elfogadták s felterjesztik jóváhagyás végett a keresk. miniszterhez.

Pataky József indítványt nyújtott be, hogy az ügyrend intézkedése, miszerint azon beltag, aki 6 hónapig nem vesz részt a kamarai ülésein, a beltagok közül törölendő, terjesztessék ki a kültagokra is. — Az indítványt elfogadták s az ügyrendet ehhez képest módosították.

A foszforos gyufa eladási határidejének 1913. év végéig leendő kitolása iránt feliratot intéz a kamara a kereskedelmi miniszterhez.

Urán Mihály indítványára, tekintettel a bűripart pusztulással fenyegető borkartellre felir a kamara a miniszterhez, hogy a bört vámmentesen hozhassák be Németországból.

Weisz Lajos terjedelmes jelentésben mutatott rá a Nagyvárad város törvényhatósága által elfogadott hirdetés díjszabályzatra, amely érzékenyen károsítja a kereskedőket és iparosokat.

A véleményes szakvéleményt elfogadták s elnök köszönetét fejezte ki Weisz Lajosnak fáradozásáért.

Az ápril 6-án Budapesten tartandó Omke gyűlésre az elnököt, a fűszerkereskedők ugyanakkor tartandó gyűlésére pedig Breider Armint küldték ki s ezzel az ülés véget ért.

SZÁZÖTVEN KORONÁT kérnek az ügyvédjelöltek.

Szociális mozgalom.

Ma délután 6 óraker népes és előreláthatólag zajos gyűlést fognak tartani a nagyváradi ügyvédjelöltek az EMKE kávéházban. Ez a gyűlés tulajdonképpen a budapesti miatt lesz, amely e hó 6-án fog lezajlani a fővárosban. Az országos mozgalomhoz való csatlakozásukat fogják ma elhatározni a nagyváradi ügyvédjelöltek, de egyben megragadják az alkalmat arra, hogy a saját szociális helyzetük javítására egységes álláspontot foglaljanak el.

Az országos mozgalom oka ismeretes. Rá akarják bírni Balogh Jenő igazságügy-minisztert, hogy halassza el az ismeretes Székely-féle törvény életbelépési határidejét.

Ez a törvény kimondja, hogy aki 1913. október hó 31-ig nem teszi le az ügyvédi vizsgát, az az új rezsím alá esik és csak 2 évi ügyvédhelyettesi gyakorlat után nyithat irodát.

Arra akarják kérni Balogh Jenőt, hogy függessze föl ezt a törvényt 1914-ig. Nem nagy időről van szó és ezzel száz és száz jelölt két évet takarít meg.

Ezen kívül el akarják határozni, hogy a nagyváradi ügyvédi kamara területén egységesen legyen szabályozva az ügyvédjelöltek munkaideje és fizetése. Mert eddig ezen

a téren teljes rendezetlenség uralkodott minden úgy volt, ahogyan a jelölt meg tudott állapotodni principálisával.

Igy van ez a kis „hátramozdító“ jogászokkal is, de ezek ügyeinek rendezésére nem is gondol senki. Legkevésbé maguk a jogászok, pedig legnagyobb részük az irodai munkák honoráriumából él.

Az ügyvédjelöltek eddig havonta 100-120 koronát kaptak. Megállapodásuk az, hogy a doktorátussal bíró jelölt kezdő fizetése ezután 150 korona legyen és fokozatosan haladjon. Tárgyalás alá kerül még a biztosítási és betegsegélyezési intézmény is.

Mert eddig bizony senki sem törődött a szép, elegáns jelölt urral, ha beteg lett. Maga pénzen gyógytattatta magát. Már t. i. ha volt pénze.

A gyűlésen több tárgy kerül még szönyegre s lehet, hogy egy szebb korszak virrad az ügyvédjelöltekre, akiknek fizetése ezután 150 korona lesz.

Legujabb!

Hogy lehet Pestre ingyen utazni?

Leleplezett urak, félurak és parasztok.

*

A rendőrségen tegnap egy olyan hír kapott szárnyra, amelyet akkor is meg kell írni, ha igaz, akkor is, ha nem igaz.

Ha igaz: akkor ez szomorú leleplezés. Ha nem igaz: akkor ártatlan figyelmeztetés a jövőre nézve, mert hátha akad valaki, akinek nincs egy vasa sem, fel akar jutni Budapestre és igen tisztességes, gyors módon feljut a hatóság segítségével.

A mai nehéz viszonyok között nem is csoda, hogy a pénztelen emberek felhasználják a kínáló alkalmat.

Tudják önök is ugy-e, hogy mostanában igen sok kutyamarás fordult elő. Az emberek tömegesen jelentkeztek, hogy őket megmarta a kutya, kértek hatósági passzpartut és még aznap fent voltak Budapesten.

A tömeges jelentkezések alatt is mindenkit megvizsgáltak a tiszti orvosok és naponta 3-4 egyént küldtek föl a Pasteurbé.

Ezt a gyors és könnyed utazási módot megirigyelte sok letört alak és arra a gondolatra jött rá, hogy marási sebhez hasonlót ejt magán és jelentkezik, hogy őt is megmarta valami kóborló kutya.

Nem hiszük el, hogy a tisztiorvosokat ily módon félre tudta volna bárki is vezetni. Azonban beszélnek és ha másra nem, de arra mindenesetre jó ez a pár sor, hogy alaposan megvizsgáljanak minden veszett-jelöltet, nehogy kompromittálják magukat a Pasteur-intézet előtt.

Állítólag már elő is fordult több eset, amikor a jelentkező megmarta egyént visszautasították.

— Nem veszélyes marás ez kérem. Tessék nyugodtan hazamenni.

Több esetben azért történt visszautasítás, mert a kutyavizsgálat kiderítette, hogy a kutya egészséges volt.

Az orvosok és az egészségügyi osztály pedig már napok óta gyanusan fogadják a tömeges jelentkezéseket. Az a gondolat kezd hitelre találni, hogy a marási sebekkel jelentkezők legnagyobb része szándékkal harapatja meg egy kisé a kezét, vagy lábát, hogy így Budapestre juthasson.

Most aztán, hogy ez a gyanu kezd meggyőződéssé lenni, fokozottabb éberséggel figyelik meg az illetőket.

Ha esetleg tehát eddig sikerült is talán egynek-kettőnek „egészséges és mesterséges“ marással feljutni Budapestre, ezután nem fog sikerülni. A legujabb csalás nem fog virágásnak indulni.

Feltűnő, hogy e ravasz kijátszás nem csak a jobb ruházatu urféléket csábította, hanem megejtette a nép egyszerű gyermekeit is. Tegnap ilyen gyanu alapján elkergettek egy becsületes napszámost és egy urasági eselédet.

Biharvármegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg április havi ülését, melyen most is a tanfelügyelő által előterjesztett kulturügyek képezték a legfőbb tárgyat.

A bizottsági ülésről tudósításunk a következő.

A közállapotok.

Miskolczy Ferenc dr főispán az ülés megnyitása után kegyeletes szavakkal emlékezett meg Markovits Károly haláláról. Az elhunyt egyike volt a bizottság legbuzgóbb tagjainak, miért is javasolta a főispán, hogy érdemeit jegyzőkönyvileg örökítsék meg. A javaslatot elfogadták.

A szokásos alispáni jelentés tudomásul vétele után Verner Kálmán árvaszéki elnök bejelentette, hogy az adóhivatalnál megtartotta a vizsgálatot a gyámpénztári pénzek kezelésének ellenőrzése végett. A hivatalban még mindég nincs teljes rend, mert még 1862-re visszamenőleg is van rendezésre váró ügy. Ezek rendezését megkezdette s valószínűleg egy év leforgása alatt be is lesz fejezve.

Dr Mórincz Ernő megyei főorvos a megye egészségügyi állapotait kedvezőnek mondta. A főorvos javaslatára az ökrösi körorvosi állásra 1200 korona helyi pótlékkal újabb pályázatot hirdet.

Keller György az állategészségügyről tett kedvező jelentést. Az állat forgalom különösen nagy volt, amennyiben 19367 drb szarvasmarhát, lovat, sertést, juhot szállítottak el a vármegyéből.

A tanfelügyelő az iskolák egészségügyére vonatkozólag kedvezően nyilatkozott. Itt jelentette a tanfelügyelő, hogy a *köröszegei analfabéta tanfolyam* 55 hallgatója közül 49 sikeresen vizsgázott le.

Az államépítészeti hivatal jelentését May Sándor terjesztette elő. A jelentés szerint a megye területén az utak elég kedvező állapotban vannak. Bejelentette May, hogy a hivatal tárgyalásokat folytat az aradi üzlelvezetőséggel, miszerint a belényes-örvényesi kavicsbányához különvonatokat állítsanak be, mert a jelenlegi kavicsszállítás nagyon lassan történik, az utépítéseknél pedig sürgős a kavics.

Mit tudnak a doborcsányi iskolában?

Egy alkalommal már foglalkozott a közigazgatási bizottság a doborcsányi görögkelti felekezeti iskola dologával. Akkor azt jelentette a tanfelügyelő, hogy Magyar Gerő tanító egyáltalán nem tud semmiféle eredményt produkálni. Az iskola helyisége olyan, hogy abban a tanítást a törvény nem engedi meg. Az ügy a miniszteriumhoz került fel, ahol azonban olyan soká huzták a dolgot, hogy most az újabb tanév utolsó évfolyamában jött le az intézkedés. Ebben a miniszter a tanfelügyelőt az iskola újbóli megvizsgálására utasította. A tanfelügyelő újból megvizsgálta az iskolát és még botrányosabb állapotokat talált. A helyiség ma már egyáltalán nem való iskolának. A tanításra vonatkozólag annyit jegyzett meg a tanfelügyelő, hogy az első osztályban alig ismernek a tanulók egy-két betűt, a másodikban pedig a nagybetűket sem ismerik.

A bizottság előterjesztést tett a miniszterhez az iskolát fenntartó hitközség megintésé iránt.

A konyári iskolában se tudnak többet.

A tanfelügyelő azután a szinmagyar konyári iskola ügyére tért át. A jelentés szerint az ottani református iskolában, hol Szilágyi Imre és Szalai Gábor tanítanak, teljes eredménytelenséget talált a tanfelügyelő. Hiába figyelmeztette a tanfelügyelő a tanítókat, azok csak nem tudtak nagyobb eredményt produkálni. A szokatlan jelentést a főispán nagy megbotránkozással vette tudomásul; hangoztatta, hogy a legszigorubb eljárást kell kérni a tanítók ellen. Ezek alapján a bizottság elhatározta, hogy felír a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, miszerint Szilágyi Imre tanító ellen az iskola fenntartó hatósága indítsa meg a *fegyelmi* eljárást. Szalai Gábor ügyében csak a *megintés* iránt tett lépéseket a bizottság. Szalai ugyanis azzal védekezett, hogy ő a III. és IV. osztályokban tanít, de nem mutathat fel eredményt, mert az I. és II-ik osztályokból teljesen tudatlanul kerülnek keze alá a gyermekek.

A két fegyelmi ügy letárgyalása után a gyámügyi felebbviteli bizottság tartott ülést, mely déli 1 órakor ért véget.

SZEMÉTDOMBOK a Rulikovszky-uton.

Feljelentett háziurak.

*

A rendőrség e héten kezdte meg a szokásos tavaszi szemlét. A hatósági szemlének az a célja, hogy közrendészeti és köztisztasági szempontból ellenőrizze az egész várost.

Ezekre a szemlékre szükség volna Nagyváradon többször is egy évben. Van elég szemét. De olyan szükiben van a város, hogy magukat a köztisztasági felügyelőket beosztották az egyes ügyosztályokhoz és végzik az ügyosztály munkáját.

Egyszer egy évben — tavasszal — hosszú sétákra indulnak a kerületi felügyelők és ilyenkor éves bünökről rántják le a leplet.

Mindjárt az első napnak meg van a maga szenzációja. Kemény L. Ignác r.-kapitány és Márk Ferenc köztiszt. felügyelő a szemle alkalmával botrányos állapotokra bukkantak az elegáns Rulikovszky-uton, illetőleg az ebbe torkoló mellékutakban.

Nem is gondolná az ember, hogy ezek közt a virágos, izléses paloták között, amelyek a Rulikovszky-uton sorakoznak, a legszenyesebb területek húzódnak meg. A jámbor idegent, aki elsétál az öreg és grandiózus gesztenyefák alatt, történelmi emlékek lepik meg. A hadapródiskola magas homlokzata, sűrű és erős vasrácsa, komor nagy kertje és a kék mellü katonák hosszukás sora: mind-mind harmonizálnak a millió hangulatával.

A széles uton egymásután következnek a történelmi nevek, amelyek mögött mind egy-egy kisebb utca nyílik. Uteája van itt: gróf Battyhány Lajosnak, Aulich Lajosnak, gróf Vécsey Károlynak, Lahner Györgynek és Lázár Vilmosnak.

De hogy minő meglepetést tartogat az utca e nagy nevek mellett, az egyszerűen hihetetlen.

Aulich Lajos nevével szemben egy piszkos, üres telek van. A deszkakerítést ellopkodták körülötte még a télen a szegény emberek. Rothadó papirosok, szemétdombok (és

más dombok), kidobált cipők hevernek szanaszét. A környék lakói idehordják a házi szemetet.

Gróf Vécsey is kapott szemétdombot. Itt is van üres telek, mely gödrök tátognak rajta, a melyeket illemhelyeknek tekint az utcák éji népe.

És ez így megy sorba. Hogy is tudják ezt tünni a szép paloták urai lakói? Hiszen nemhogy a szemnek borzalmas, de megrontja a levegőt.

Kemény kapitány négy ilyen telket vett jegyzékbe. S mivel a város már a parcellázás alkalmával kikötötte, hogy az üres telket a mindenkori tulajdonos tartozik bekerítve tartani: ezért is, — aztán pedig a botrányos tisztasági és egészségügyi állapotokért feljelentést adott be a kihágási bírósághoz:

Spitzer Vilmos (10. sz.) és Grünwald Jenő (14. sz. telek) ház-, illetőleg telektulajdonosok ellen. Ezenkívül a zöldkerti temető mellett és a esendőriskola háta mögött rendszeres szemét- és trágyadombokat találtak. Mindezt felfogadott napszámosokkal elfogják takarítani a tulajdonosok költségén és e mellett megbüntetésüket fogja kérni a rendőrség.

A szigorú eljárásnak valóban helye is van, mert mégis csak abszurdum, hogy a város egyik legcsinosabb útját ilyen triviális módon csufítsák el.

Bölonyi József passziói.

Pénzeső az Apolló mellett.

Ebben a válságos időben ugyan kinek lehetnek passziói, különösen olyan passziói, melyek pénzbe kerülnek. De ha mégis van valakinek passziója, úgy Bölonyi Józsefnek, az ugrai képviselőnek, a vármegye egyik legnagyobb birtokosának csak lehet. Igaz ugyan, hogy épp most készült el egy kisebb terjedelmű, de előkelő palotája. Ezt a palotát a legdrágább időben készítették, még pedig nem is kölcsön pénze. Bizonyára belekerült 100,000 koronába. De mi ez a csekélység Bölonyinek, neki marad még mindig annyi, hogy marékmal szórja a pénzt a szó szoros értelmében.

Ez a pénzköltési mód már tényleg drága passzió, de mikor olyan jól tudja hangolni vele magát az ugrai nábob.

Tegnap délben a véletlen folytán szemtanúi voltunk ennek a drága mulatságnak.

Mikor Bölonyi József befordult a Szaniszló-utcába, az Apollónál folyó építkezés munkásai a déli szünetet tartották és vigan heverésztek a meleg napsütésben. Egyszerre összesugtak a kőműves inasok, a téglahordó gyermekek.

— Jön a nagyságos ur!

Pillanat alatt mozgósítva volt az egész hadsereg. Téglaporos suhancok, malteres inasok állottak zorfolat a téglarakások előtt. Bölonyi József már messziről mosolygott. Méltóságos léptekkel haladt el a talpon állók előtt. Nyomában természetesen, mint egy hadsereg, vonult az előbb leírt munkásgárda.

— Na fiuk le a kalappal!

Ugy látszik már nem első ízben történik ez, egyszerre lerepül minden fejről a kalap. Bölonyi erre felsőkabátja duzzadó zsebébe nyúl és marékmal szórja az izgatottan várakozók közé a pénzt. Elképzelhetni micsoda esztendőzést ment itt a pénzeső szeméiért. Egy-egy pénzdarabra nyolcan-tizen rávetették ma-

gukat és úgy igyekezett mindenki szerezni magának minél többet. Egy-egy csoport harciasabb tagjai még barátságos birokra is keltek egymással. Ez a mozgalmas élet, melynek változatoságát növelte a gyakran repülő pénz, roppant tetszett Bölonyinek. Végre bármily nagy is a Bölonyi zsebe, mégis csak kiürül, ha marékmal szórja belőle a pénzt. Így tartott ez egy félórát. Bölonyi kitünően mulatott a munkásokon és azzal vált el tőlük, hogy:

— Majd holnap folytatni fogjuk.

És a nagyságos ur biztosan fogja folytatni, mert csak nem engedi csalatkozni az ő mulattatóit.

HIREK

Tájékoztató.

Aprilis 6. d. e. 11 órakor. A Szigligeti-Társaság felolvasó ülése a városháza dísztermében.

Aprilis 6. d. u. 5 órakor. A Katolikus Népszövetség ünnepélye a főgimnázium dísztermében.

A kiadóhivatal — a közönséghez.

Nagyvárad keresztény közönsége az elmúlt hónapok alatt példát adott az egész katolikus sajtóakció elé. Megmutatta, hogyan kell megoldani a circulus vitiosus, melyben az egész magyar katolikus sajtóakció megreked: jobb lap legyen-e előbb, vagy több előfizető? Nagyváradon bebizonyosodott, hogy ha jobb a katolikus újság, akkor lesz annak több előfizetője is.

Örömmel konstatálja a kiadóhivatal, hogy mióta a Tiszántúl nagyobb terjedelemben, élénkebb és változatosabb tartalommal jelenik meg, azóta az előfizetők száma rohamosan felszökött. Két ízben kellett folyton újabb és újabb lapkihordókat felfogadni, hogy a felszaporodott előfizetői létszámot ki lehessen idején szolgálni s mindez elégtelennek bizonyult.

A kiadóhivatal tehát áldozatoktól vissza nem riadva, immár harmadszor, több új lapkihordót szerződtetett, ezek részére a várost ujonnan beosztotta s április 1-től kezdődőleg már az új beosztás szerint történik a lap kézbesítése.

Mint hogy az ujonnan szegődött kihordók még most tanulnak bele a mesterségükbe, megtörténhetik, hogy egyik-másik helyen a lap kézbesítése körül kezdőben némi zavar lesz. Aki tehát valamelyik számot meg nem kapná, vagy akinek a kézbesítés ellen bármilyen kifogása lenne, szíveskedjék akár telefonon, akár egy levelezőlapon közvetlenül a kiadóhivatalhoz fordulni, mely minden panaszt azonnal elintézi.

Egyben kérjük olvasóinkat, ajánlják, terjesszék lapunkat tovább is ismerőseik körében; a katolikus sajtó terjesztése leghatásosabb elősegítése a keresztény Magyarország visszaállításának.

Célunk nemcsak fenntartani a Tiszántúl mostani színvonalát, hanem a lapot még tovább is fejleszteni, erősíteni. Ehhez a folyton fokozódó, folyton erősödő akcióhoz kérjük a közönség fokozott támogatását.

* **Az Urak Mária Kongregációja** ma este fél hétkor tartja rendes összejövetelét.

* **Bérmálás az egyházmegyében.** Széchenyi Miklós gróf váradi püspök május 1-én kezdi meg öt hétre terjedő bérmálási körútját az egyházmegyében. A bérmálás sorrendje a következő: Május hó 1-én Báránd, 3-án Doboz, 4-én Békéscsaba, 5-én Békés, 6-án Ujkigyós, 7-én Mezőberény, 8-án Sarkad, 11. és 12-én Gyula, 13-án Mezőbikács, 15-én Biharsályi, 18-án Tenke, 19-én Bél, 20-án Tenkegörsöd, 21-én Belfényér, 25-én Nagyszalonta, 26-án Magyarcséke, 27-én Belényes, 28-án Rézbánya, 29-én Vaskehely, június hó 1-én Orosháza, 2-án Gádosoros, 3-án Csorvás, 4-én Gerendás. Az ősz folyamán pedig a debreceni plébániát látogatja meg a püspök és ott is bérmálni fog. Ennek ideje később lesz megállapítva.

* **A Szigligeti-Társaság felolvasó ülése.** A Szigligeti-Társaság vasárnap ápril hó 6-án délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében felolvasó-ülést tart a következő műsorról:

1. Szigligeti tragikai művészete. Irta: Sebestyén Károly, a Szigligeti-Társaság vendége.

2. Apa és fiu. Irta és felolvassa Ritoók Emma, a Társaság rendes tagja.

3. Költemények. Irta és felolvassa K. Mihely Elvira, a Társaság rendes tagja.

* **A Katolikus Népszövetség ünnepélye.** Vasárnap, e hó 6-án nagyszabású ünnepélyt rendez a Katolikus Népszövetség nagyváradai szervezete. Az ünnepi beszédet Szalánczy Andor, a Népszövetség egyik legkitünőbb szónoka mondja, Katona Imre pedig, a népszövetségi biztosító osztály vezértitkára a biztosítási ügyről tart beszédet. Az ünnepélyt a prem. rendű főgimnázium dísztermében d. u. 5 órakor tartják meg a következő műsorról:

1. Magyar egyveleg, éneklő a *Katolikus Legényegylet* dalárdája.

2. A szeretet. Irta: Szekrényi Lajos. Szavalja: Erdőháti Béla.

3. A népszövetség és a biztosítás, előadja Katona Imre.

4. A szökevény. Irta: Tömérdek. Szavalja: Kosztolányi Krisztina.

5. Eladó-e a magyar becület? Ünnepi beszéd, tartja Szalánczy Andor.

Belépti díj nincs, de szíves adományokat a Népszövetség céljaira köszönettel fogadunk.

Belépéskor a tagsági igazolvány vagy a meghívó felmutatandó.

A meghívók szétküldése folyamatban van. Aki meghívóját tévedésből meg nem kapta, forduljon csoportvezetőjéhez, vagy a Népszövetség jegyzőjéhez, Székely Lajoshoz (Körözs-utca 6. sz.) Az ünnepély után társas vacsora lesz.

* **Diósi Soma meghalt.** A nagyváradi tűzoltók Nesztora: Diósi Soma tegnap reggel meghalt. Az öreg urat ismerte ugyszólván egész Nagyvárad, köztisztviselőben állott s kitűnő nevet szerzett magának, mint címfestő. Negyven éve, hogy tűzoltó és ezalatt az idő alatt bámulatos energiával, lelkesedéssel dolgozott. A tűzoltók tisztelettel említették nevét, példája volt a bátor önzetlenségnek. Diszparancsnokká választották s rangját büszkén viselte haláláig. Halála alkalmából az önkéntes tűzoltóegylet gyűlést tartott tegnap este 6 órakor a városháza kistermében Mezey Gyula alparancsnok elnöklése alatt. Mezey Gyula mély részvétellel jelentette Diósi halálát s szinte szavakban méltatta az öreg tűzoltó

érdemeit. Indítványára elhatározták, hogy részvétüket jegyzőkönyvi kivonat formájában juttatják el az elhunyt özvegyéhez, továbbá hogy testületileg fognak megjelenni a temetésen, a koporsót megkoszorúzzák és az egylet zenekarának gyászindulója fogja elkísérni a halottat utolsó útjára.

Az önkéntes tűzoltó egyesület a következő meghívót adta ki Diósi halála alkalmából:

Felkérem az összes önkéntes tűzoltó tagokat, hogy megboldogult Diósi Soma szeretett tb. parancsnokunk temetésén teljes felszereléssel minél nagyobb számmal jelenjenek meg. Gyülekezés a tűzoltólaktanyában 4-én reggel 8 órakor lesz.

Mezey Gyul,
alparancsnok.

*** Beszűntett államsegély.** Nagy feltűnést keltett a városházán a vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy intézkedése, mely március végén érkezett le az adóhivatalhoz. A rendeletben a miniszter özv. Várszeghy Lajosné és Deutsch Dávid részére megállapított államsegélyt megszüntette. A miniszter ezt az intézkedést azzal indokolta, hogy a két tanerő nagyobb fizetési osztályba lép elő, melyre az államsegélyt nem ad, hanem a város egyedül tartozik fizetni. Viszont a városnál nem intézkedtek ebben a dologban, úgy, hogy április elsején már a dolgokról mit sem sejtő két tanerő nem is kapta meg a fizetését.

*** A bihari nemesek figyelmébe.** A hivatalos lap közli most a vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy pályázati hirdetményét. E szerint a néhai gróf Csáky Antal Vincéné, szül. Csáky Petronella által teljesen árva nemesi lányok neveltetésére az angol kisasszonyok budapesti nevelőintézetében alapított helyek egyikére hirdet pályázatot a miniszter. A meghirdetett helyre első sorban Cziráky János, Andrássy Károly, Serényi János és Csáky grófok leszármazói pályázhatnak. Ilyen pályázók nem létében első sorban Biharvármegye nemes családjainak tagjai közül azok a leánygyermek, akik teljesen árvák és legalább hat évesek és tíz évnél nem idősebbek.

*** Veszett kutya helyett embert lőttek.** Legyik Péter tegnap egyedül igyekezett hazafele Kosgyánba. Mikor a falu határába ért, nagyon elnyomta a buzgóság és lefeküdt egy árok partjára a bársony puha fübe. Mig ő nyugodtan aludta az igazak álmát. Kosgyánban izgatottan tárgyalták a kis dobos által közhírré tett dolgot, hogy mindenki megkötte tartsa a kutyáját, mert a határban veszett kutyák kóborolnak. Pásk Onu a veszett kutyákkal foglalkozott gondolatban színtén és így bandukolt kifelé a mezőre. Amint elgondolkodva haladt kifelé a faluból egyszerre megriadt. Az árok szélén valami feketélt. Természetes, hogy ilyen dologidőben csak veszett kutya huzhatta meg magát az árok szélén, sarkon fordult Pásk és felverte a falut. Csakhamar előkerült Papp Demeter is, a község egyedüli puskás embere, aki élére állt a dorongokkal felfegyverkezett falu népének. Óvatosan vonult a fegyveres csapat a falu végére. Mikor már lőtávolságban voltak, Papp vállához emelte a fegyvert és célba vette a sötét pontot. A fegyver eldőrdült, sőt mert a sötét pont nem mozdult, a másik csőből is kirepült a töltény. Ennek már meg lett az eredménye. A veszett kutyanak nézett Legyik Péter keserves jajgatással tápázkodott fel, az ol-

dálából pedig ömlött a vér. A súlyosan sérült embert beszállították a belényesi kórházba, a hatóság pedig a tulbuzgó veszett kutyáirtók ellen megindította az eljárást.

*** Windisch Márton temetése.** Igen nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtt Windisch Márton temetése. Az impozáns gyászravatal a tűzoltó őrtanya tágas udvarán volt felállítva. A temetési szertartást dr. Vucskics Gyula c. kanonok nagy segédlettel végezte, mely után feltették a nagydíszű érekkoporsót a négyesfogatu diszkocsira. Elöl a nagyszámu koszoruk és szallagokkal borított virágkocsival megindult az impozáns gyászmenet a Szent László-templomba, ahol ünnepélyes gyászmisét tartottak, ennek végétével a gyászmenet az olaszii temetőbe vonult, ahol a esaládi sírhelyen helyezték öröknyugalomra az elhunytat. A díszes temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalata rendezte.

*** A színésznő tolvaja.** A szép aranyzóke Sebestyén Irmát alaposan megijesztette egy csavargó. Mig a színésznő kint járt az udvaron, a nyitva hagyott ajtón be-surrant szobájába Bernát Sándor nevű suhanc és kinyitotta a szekrényt. Kotorászni kezdett s a belépő művésznő rémült sikolyára hagyta abba a munkát. Menekülni akart, de Sebestyén Irma hősi elszánással rávetette magát a tolvajra, leteperete és az összefutott lakók hangos kacagása közben összekötözte a pipogya fiatal suhancot, aki mosolyogva mondotta, amikor már mozdulni sem tudott: — Művésznő, a maga rabja vagyok.

*** Ismét razzia.** Oh, jaj! Ismét razzia volt a kártyásokra. Egely, Bodó és Zilahy rendőrtisztek a detektivekkel sorra járták úgy a fényes Bémer téri, mint a pislogó Nagypiac téri kávéházakat. Szelid makaó, ramsli, koronás huszonegy és ezzel vége. Nem jár most a nagy kártya, nincs most játék. Ki játszik ma? . . . Oh miért van most razzia? Miért nem volt régebben, amikor még aranyak égtek a zöld asztalokon. Csak helyeselni lehet a rendőrség buzgóságát, de az talán nem egészen időszerű most.

*** Városunkban egy** mindenképp által óhajtott, egy fölötté fontos közérdekű intézmény, a lakáskiadó vállalat máig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és így az joggal fölötté szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdí működését. Szacsavay-u. 12. sz. a. A vállalat, a mely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszeréz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását személyes közreműködése által is előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükséghez képest azonban hetenként legalább egyszer egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden újságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk esetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolóí a kiadó lakásokhoz mérten évi díjat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.

*** Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzleteme. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel Braun Margit Rimanóczy-u. 1.

x Hípp, Hopp, Hurrá, megvertem Palikát, mert elfelejtette, hogy a P. RIZSI BAZÁR a Sas alatt van, a Csipke áruház mellett.

x Női finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy boksz félcipő 6 korona, férfi chewrau, vagy boksz cipő 8 korona. Kalapok, sapkák, fehérművek, uri divatekkek legolesőbb bevásárlási forrása Feketénél, Bémer-téren. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3. szám alá helyezem át.

x Kossuth-utca 2. sz. házban egy emeleti kétszobas lakás me lék helyiségekkel f. évi majus 1 re kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x A zenekedvelő közönség szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás ujonnan szervezett 12 tagu bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nőtákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességek ből összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 80 fillér.

* A kocsitartó közönség szives figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

x Felhívom a nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét az ujonnan érkezett tavaszi divatfrizrákhoz szükséges hajpótlékokra. Végzek alkalmi fésülést, ondulatiót, hajmosást, lemoshatatlan hajfestést stb. Készitek mindennemű hajmunkát, transzformatiót, illetve parókát is — természetfű művészies kivitelben — polgári árak mellett. Kiváló tisztelettel Schmidt hölgyfodrász. Telefon 11—98. Rákóczi-ut 5. szám.

x Ridzyk József épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x Két jogász sétál a városban, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elégáns felöltője van, a melyt hallatlan olesó árban szerezhet be mindenki Nagy Sándor férfi divatruha kereskedésében a Zöldfa-utcán, passagé-kapu mellett

x A városban számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olesó árban forgalomba hozott harisnya és keztyű cikkeken, amit Ungerleider Salamon harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.” Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott Benz automobil megtekinthető. — A kocsí rendkívüli izléses és elegáns kivitele méltán feltűnése tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg bótartalmu árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érdek-lődőknek rendelkezésére áll.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor. a-lino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

* **Csodaszép csemegezőllő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss Carfiol. Idei máltai burgonya. Fajnarancsok! Kitűnő fehér és piros hegyborok, a legolcsóbb árban. MERTZ NÁNDOR csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **Csataldzsánál** a bolgárok és törökök harcolnak egymással, Váradon pedig a hölgyek kelnek haragra a nélkülözhetetlen *Mlle Juliette-féle* angol-, francia- és hallósont nélküli fűzőkért, a melyet jutányos árban készít a Színház-u. 4. sz. alatti fűzőterem. Állandó nagy raktár fűzővédőkben.

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab mesés jó száraz mosó szappan darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** fűszer- és csemege nagyáruházában Zöldfa-u. Telefon 901.

x **Felhívjuk** a t. Hölgyközönséget Hevesi Párisi divatruházának (Zöldfa-utca) ujdonságainak megtekintésére.

x **Plebániára ajánkozik intelligens árvaléány, ki nem fizetésre, de jó bánásmódra reflektál.** Mayer Böske, Csapó-utca 71. sz. Debrecen.

x **Csödtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: barisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésű áruk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x **Még is mozog a föld!** Mert minden nap érkezik női kalap divatujdonság *Kohn Eszter* utóda Helén női kalap divatterme, párisi és bécsi modellekkel gazdagított üzletébe. Átalakítások jutányos árban. Gyász kalapok állandóan raktáron. A *Szigligeti-színház* szállítója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. sz.

x **Párisi ujdonságok** érkeznek minden nap *Ujhelyi Róza* női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövettkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RÁCZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm és felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Elnökné. (Bemutató előadás).
Péntek: Elnökné.
Szombat: Elnökné.
Vasárnap d. u.: Kisszőkevény.
este: Gigányprimás.

Az elnökné. Ma, csütörtökön, jelentős premiere-estje lesz a Szigligeti színháznak. Weber és Hennequin, a két kiváló francia író Párisban nagy sikert ért jeles vigjátéka. Az elnökné kerül bemutatásra. Ez a vigjáték, amely telve van mulatságos ötletekkel, Budapesten is nagy hatást keltett és méltán feltehető, hogy abban a pompás szereposztásban és rendezésben, amelylyel a darab nálunk színre kerül, szintén kedvező fogadtatásra talál az a par excellence francia eszirt halmaz, amelylyel a szerzők ezt a színpadi alkotásukat elárasztották. A próbákból ítélve, már rég nem látott a mi publikumunk olyan tökéletesen lejátsszót,

lúktető menetű, gyors tempójú vigjáték előadást, mint amilyenben Az elnökné színre kerül.

MULATSÁG

A tisztii kaszinó hangversenye.

A nagyváradii katonatiszti kaszinó-egylet e hó 15-én igen fényesnek ígérkező hangversenyt rendez. A hangverseny a Keresk. Csarnokban lesz megtartva. Erre a hangversenyre külön meghívókat nem bocsátanak ki, hanem a febr. 1-ére szétküldött meghívók maradnak érvényben.

SPORT

A vasárnapi footballmérkőzések.

Kora délután megkezdődik a footballozás vasárnap a Rhédey-kerti Sport-téren, ahol két érdekes barátságos és egy izben izgalmasnak ígérkező bajnoki mérkőzés fog a délután folyamán lezajlani. A NAC I. b. csapatai vezetnek be az érdekes programot egy barátságos mérkőzéssel, amely egy negyed két órakor veszi kezdetét. Utána a Török-vés — NSE, bajnoki mérkőzés következik, amelynek kimenetele különös izgalomban tartja a sportköröket. Végül következik a program legérdekesebb része a vendég Szolnoki Máv. SE csapatának a NAC I. csapattal való mérkőzése. A vendég csapat vasárnap délbén a gyorsvonattal érkezik. A két utóbbi mérkőzést Nagy Lajos kolozsvári szövetségi bíró vezeti.

Megkezdődik a teniszezés. A Rhédey-kerti Sport-tér teniszpályáinak a rendbehozási munkálatai megkezdődtek, úgy hogy április 15-én e teniszezés hivatalosan kezdetét veheti. A Sport-téri intéző-bizottság ma csütörtök délbén a Szalon-kávéházban ülést tart, hogy a pályák bérbeadása felől intézkedjék.

A NAC klubvacsorája. A NAC ma csütörtökön este 8 órakor a Fekete Sas éttermében klubvacsorát rendez, melyre már anynyi előjegyzés történt, hogy a kedvesnek ígérkező összejövetel sikere már biztosítva van. További jelentkezések a Szalon-kávéházban elfogadtatnak. Egy teríték ára: 3 K 20 fillér.

NYILTÉR

Mindazon jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen jó férjemnek elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezuton is fogadják hálás köszönetemet.

özw. Kássa Nándorné.

IRODALOM

Katholikus Szemle.

A dr. Mihályfi Ákos szakavatott szerkesztésében s a Szent-István-Társulat kiadásában megjelenő legrégebb tudományos és szépirodalmi folyóiratnak április havi száma is azzal a páratlanul gazdag és magas színvonalu tartalommal bír, amely ennek az immár XXVII. évfolyamban járó revünek minden egyes számát állandóan jellemzi.

Kiváló szociál-ethikusunk, dr. *Jehlicska* Ferenc a közvéleményről mond el nagyon mélyreható és frappáns megállapításokat a társadalmi erkölcsan szempontjából. Dr. Nagy Béni tollából egy nagyszabású kulturtörténeti tanulmány első részét kapjuk.

A mariánus ferencesek a XVI. század első felében címmel dr. *Takács* Szeverin A gondolkodás rendellenességeiről szóló cikke mintája annak, miként lehet a tárgyánál fogva elvont témát a lelebilincselőbb módop fejtegetni. Két Koppony címen Tordai Anyos költői beszélyt, Sebzett szívek címen pedig *Toma* István regényét ír; mindkettő jeles írói tulajdonságokat mutat be írásával. Nagyképzettségü zeneesztétikusunk, *Járosy* Dezső Liszt Ferenc és Wagner Richard barátságáról közöl érdekes bizonyítékokat Wagner idei születési centenáriuma alkalmából.

A fővárosi színházak új darabjait objektív kritikai szemüvegen át mérlegelő *Színházi Szemle*, valamint a nagyon tartalmas *Külföldi Folyóiratok Szemléje* után a *Kath. Szemlének* állandóan legérdekesebb és legértékesebb rovata következik: a *Magyar Folyóiratok Szemléje* s végül a könyvismeretesekek és *birálatok* rovataiban egész sereg új tartalma és értéke felől nyerünk tájékozódást. A *Katholikus Szemle* ma a keresztény Magyarország legelső folyóirata. Előfizetési óra egész évre 10 korona, megrendelhető a kiadó Szent-István-Társulatnál, honnan készséggel küldenek mutatványszámot.

Az Örökimádás című hitbuzgalmi folyóirat 3. száma a következő tartalommal jelent meg: *Smeringa* Antal: Hogyan terjesszük a gyakori szentáldozást. — *Tyukoss* Ev. János: Szentóra. — Érdekes urnapi körmenet. — A belvárosi Szentségrablás. — *Dr. Bilezewszky*: Az élet kenyere. (Folytatás). — *Timár* Kálmán: Történelmi tár. A szentmise Kaloosán kétszáz év előtt. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky* Aladár főmunkatárs. A mennyei manna. — *Jézusom, örömm.* Rovatvezető: dr. *Szylaba* Emil. Hígyjünk az angyali kenyeret nyújtó ayaszentegyháznak! — *Eucharisztikus* szövetségek. Felső bimbók. — A kis Gyuszi, mint apostol. — Történet. — Imádságos kereszties hadjárat! — Röptében a nagy világ körül. — Irodalom. — Egyesületi élet. — Kimutatások. E folyóirat a Központi Oltár-egyesület (Budapest, IX. ker., *Üllői-ut 75.*) kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egy évre csak három korona.

TÁVIRATOK

A beteg pápa.

Milanó, ápril 2.

A *Corriere della Séra* jelenti, hogy a pápa a péntekről szombatra virradó éjjelen elájult és csak oxigén-befecskendezésekkel lehetett eszméletre téríteni. Környezetében nem titok, hogy a pápa állapota komoly. Különös aggodalmat kelt az, hogy nem annyira kimondott betegségről van szó, mint inkább fel nem tartóztatható elerőtlendésről.

Hogy a pápa állapotáról elterjedt kedvezőtlen híreknek elejét vegyék, néhány száz francia és németalföldi zarándokot a pápa elé bossátottak. Kevéssel tizenkét óra előtt megnyiták a szárnyas ajtók és a pápa megjelent a küszöbön. Lassu léptekkel haladt el a zarándokok előtt és kezét fölemeve, fátyolozott hangon mondotta:

— Az Ég áldását kérem rátok és szeretteitekre.

A zarándokokat fájdalmasan érintette a pápa megpillantása. A pápa sápadt, fejét féloldalra hajtja, keze reszket és szeme mintha minden fényét elvesztette volna. Környezete azonban azt mondja, hogy a pápa tökéletesen meg fog gyógyulni. A mára kitűzött pápai kihallgatásokról lemondottak.

Elindultak a hadihajók.

Róma, ápr. 2.

A Peruggio, a Saint Bon és az Emanuele Filiberlo olasz hadihajók befutottak a tarantói kikötőbe, hogy szemet vegyenek fel s azonnal tovább indulnak az Adriára.

Májusi javaslatok.

Budapest, április 1.

Május hónapban 3 törvényjavaslatot fog Balogh Jenő a képviselőház elé terjeszteni. E három javaslat tárgyai: a választókerületek beosztása, az országgyűlési képviselőválasztás fölötti bíráskodás és a választási büncselekmények.

Üngyilkos fiatalember.

Fiume, április 2.

Az Európa-szállodában este 8 órakor sárosi Kapeller Oszkár mellbe lőtte magát. A fiatalember több levelet hagyott hátra a kormányzó címére. A tett oka ismeretlen.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	10.85
Októberi buza	11.62
Áprilisi rozs (1913)	9.26
Októberi rozs	9.27
Májusi tengeri (1913)	7.53
Juliusi tengeri	7.79
Áprilisi zab (1913)	9.08
Októberi zab	8.46

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	810.—
Osztrák hitelrészvény	636.50
4%-os koronajáradék	82.70
Osztr. magy. államv.	708.—
Jelzálogbank	426.—
Leszámitoló és pénzváltó	511.—
Hazai bank	282.—
Magyar bank	554.50
Keresk. bank	3600.—
Rimamurányi	720.—
Salgótarjáni kőszén	748.—
M. Alt. Kőszénbánya	10.67
Közuti vasut	652.—
Városi villamos	367.—
Adria	538.—
Atlantika	346.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

MŰKERTÉSZETI
Berecz József műkertésze
Nagyvárad, Vámház-u. 30.

Kittüntetve számtalan sok esetben a kertészet terén.

Ajánlja magát a kertészeti cikkek naponkénti szállítására, úgy helyben, mint vidékre: jutányos árak. Levélbeli megkeresések azonnal elintéztetnek. **Kérjük e lapra hivatkozni.**

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára, nagyban és kicsinyben. **BUDAPEST, VIII. Losonczy-utca 13. sz.**

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakelóra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
 - 1 drb üvegtégely francia arc- és kézfinomító
 - 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
 - 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
 - 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
 - 1 könyv (60 lap) angol powderpapir
 - 1 csomag dr Heider-jéle fogpor
 - 1 drb francia fogkefe (csontnyéllel)
 - 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
 - 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz
 - 10 drb szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)
- Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért. Portó 50 fillér. (Lehet bélyegeketben is.) Ha fenti cikkek a hirdetésnek meg nem felelnek a pénzt visszaadjuk. Szállítások naponta eszközöltnék. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

BÁDOGOS- ÉS VIZVEZETÉK SZERELŐ MŰHELY.

Fábry János

bádogos- és vízvezeték szerelő
Rákóczi-ut 15. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javításokat **jutányos árban.** Levélbeli meghívásra házhoz jövök.

Ha nincs megelégedve

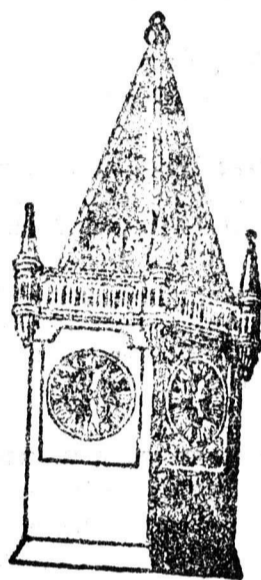
szabójával, most drága vagy rossz szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani **szobá**, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyásruhák **24 óra** alatt. Vidékről egy beküldött öltönyre újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégibb és legmegbízhatóbb toronyóra

készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútort asztalos
Sánc-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram Lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztíthatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel** szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

VAJNOVSZKI FERENC
uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárúk
előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné
elsőrangú fűszer- és csemege
kereskedésében szerezhethők be.

Ujdonság! Ujdonság!
Tündér harangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. Kovácsolt vas állványon, 15 összehangolt ezüstfémesengővel van ellátva. Erős szép kivitelben, verőkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wagner a „Hangszer Király”
országzerte elismert elsőrendű hangszerárúházában
BUDAPEST, JOZSEF-KORUT 15. SZÁM.

Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Orosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-
Várad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvkötőit,

szuzpenzoriomok fecskendők és
betegápolási cikkeit, u. m. egye-
nestartók, haskötők, ágytálap,
bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan
visszatartják, műlábak és mű
végtagok, támgépek, gummi cikkeik, harisnyák stb. és
a még fel nem sorolható cikkeik. Külön pró-
baterem női és férfi kiszolgálásra.
Óriási nagyraktár. Tisztviselők és
iparosoknak árengedmény.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges
és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szak-
mába vágó cikkeket, ugymint:
disz- és igás-szerszámot,
nyerget és versenyostorokat. Ki-
vára megrendelés után is ké-
szítek a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig, **feltűnő**
szolid árak mellett.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási
vállalat

Szent János-utca 27. szám.

TELEFON 532.

TELEFON 532.

Készít udvari **magymentes**
closetteket **vízöblítéssel.**
Angol-closett berendezést,
vizesartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és disz-
bádogos munkát. **Vilány-
erő gépekkel berendezve.**

A
jó bornak
nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan beren-
dezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kiténő saját termé-
sű borai, **előzékeny kiszolgálás,** szol-
id polgári árak. **Abonensek naponta**
felvételnek.

Nagyvárad város jéggyára, Ossi-téren.
Gyári telefonszám 651. Üzletvezető telefonszáma 1046.

Tisztelettel értesítjük a t. jégfogyasztó közönséget, hogy rendes üzemünket megkezdtük és házhoz szállítunk vízvezetéki vízből előállított

kristály tiszta műjeget.

Havi bérlet rendszerre előjegyzések elfogadtatnak; napi egész tabla szállításnál havi 9 koronát, napi fél tabla szállításnál 4-50 koronát számítunk.

A szállítás gyorsan és pontosan, tisztán kezelt hygienikus kocsikon történik. Megrendelések telefonon is eszközölhetők, melyek mindenkor a leggondosabban lesznek elintézve.

Telefon 8 sz.

Gazdasági magvak u. m.: Valódi

quedlinburgi

burgundi répamagvak, szavatolt ólomzárolt lucerna, lóhere és pázsit-fűmagvak, MAUTHNER-féle kerti veteménymagvak, szőlőmiveléshez szükséges cikkek, mint: raffia, kékkő,

Telefon 8 sz.

Telefon 8 sz.

rézkénpor, kecskeméti kénmáj stb. stb. bármely mennyiségben

JANKY ANTAL UTÓDA
cégnél szerezhetők be
a legelőnyösebben.

Telefon 8 sz.

Hölgyek,

kik önállóan fésülködnek, a divat legújabb hajpótlék ujdonságai minden variációban raktáron, bármikor kipróbálhatók

Maison PÖLÖSKEI

női fodrásztermében

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 4.

Telefon 11-73. Telefon 11-73.

Szépségápolás.

Külön kozmetikai osztály, szépség-ápolás, arc-gőz, villanyvibrációs, arcmassázs, arc-ráncok rövid kezelés után elsimulnak, arc-hajakat villannyal végérvényesen eltávolítok.

Hajfestészet.

Villany manicűr.

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY

szerelő, épület-, diszmű-bádogos, vízvezeték-berendező és csatornázási vállalata Nagyvárad. Kolozsvári-utca 44. szám

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szagtalan angol klozetek felszerelését, házi csatornák szakszerű elkészítését, kőfaragó és beton műkö vállalkozók, homok és kavics telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntetve 1899. Költségvetés díjtalan. Meghívásra azonnal TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 579

Himzés, Csipke áruk
nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiling finom 1-94 f.

Harisnya és zseb-
kendő mindenárban.

Rákóczi-ut 14. volt Apolló mellett.

J É G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések**TARSOLY és RISZTÓ**különlegességek
vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.